Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by the European Union

БАРНОМАИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛИИ КАСБИ «ЧЕЛОНГАР ОИД БА ТАЪМИРИ МУҲАРРИКИ АВТОМОБИЛ»

Соҳа: **Нақлиёт**

Касб: **Челонгар-таъмирчии кузови автомобил**

Рамзи касб: **TI 7231** (Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо-2008)

Миқдори модулҳо: **13**

Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

Тафсир: **01/соли 2025**

САЛОҲИЯТ ТРЕНИНГ МАҲОРАТ ДОНИШ РУШД МАЛАКА ОМӮЗИШ ТАҶРИБА

Барномаи таълимии модулии касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» дар доираи татбиқи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» дар ҳамкорӣ бо Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои зинаи таҳсилоти ибтидоии касбӣ таҳия шудааст.

КУМИТА ОИД БА ТАҲСИЛОТИ ИБТИДОӢ ВА МИЁНАИ КАСБИИ НАЗДИ ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ЧЕЛОНГАР-ТАЪМИРЧИИ КУЗОВИ АВТОМОБИЛ

Барномаи таълимии модулӣ дар асоси стандарти салоҳиятҳои касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» таҳия гардидааст.

Барномаи таълимии модулӣ касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ___________ № ____ баррасӣ гардидааст.

Таҳиягарон:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Мирзоев Мирҷон	Мутахассиси пешбар	Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим»
2.	Сафаров Файзалӣ	Омӯзгори фанҳои тахассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникии нақлиёти автомобилии шаҳри Душанбе»
3.	Тоиров Хуршед	Челонгар-таъмирчии кузови автомобил	Нуқтаи таъмири автомобилҳо (прокат) 63

Модераторҳо (миёнҷиҳо):

Данило Анишенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёров Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундарича

Ихтисорот 5

Муқаддима 6

Мафҳумҳо 7

Тавзеҳоти умумии касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» 10

Захираҳо: 11

Талабот ба тахассуси омӯзгорон 12

Талабот ба таълимгирандагон 12

Малакаҳои бакортаъминкунии касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон 12

Руйхати адабиётҳо 14

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функсионалӣ (аз ихтисороти «**D**eveloping **a** **c**urricul**um**», яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҶТ	Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳият
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бакортаъминкунӣ
СБТМ/ISCO	Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо **(**International Standard Classification of Occupations)
ТМ ҶТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
ТИК/ICT	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information and communication technologies (ICT))
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ҶДММ	Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуд
TC	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
TB	Салоҳиятҳои заминавии соҳаи нақлиёт (Transport basic)
TI	Салоҳиятҳои касбии соҳаи нақлиёт (Transport industry)

Муқаддима

Ислоҳоти иҷтимоӣ - иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон навсозии низоми таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиши ҷумҳуриро тақозо менамояд. Айни ҳол Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тадбирҳои зиёдеро барои самаранок гардондани низоми мазкур андешида истодааст. Яке аз тадбирҳои басо муҳим гузариш ба низоми нави таълим – методологияи таълим дар асоси салоҳият (ТАС) мебошад, ки дар санадҳои меъёрии ҳуқуқии зерин инъикос гардидааст:

- Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030;
- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат»;
- Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб;
- Тартиби таъмини сифати тахассусҳо ва тасдиққунии тахассусҳо;

Дар баробари ин, дар Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 равшан гуфта шудааст, ки дар кишвар рушди «таҳсилоти салоҳиятнокии касбӣ» бо ворид намудани методологияи таълим дар асоси салоҳият зарур аст.

Методологияи мазкур салоҳияти баланди касбии таълимгирандагонро таъмин мекунад, муносибати масъулиятнокро ба кор ташаккул медиҳад, мутахассисро мутобиқи талаботи тахассуснокии бозори меҳнат омода мекунад.

Инчунин, методологияи ТАС ба ташаккул додани «салоҳиятнокии касбӣ» нигаронида шуда, ба ғайр аз омодагии касбӣ дар раванди таълим, ба ҳар як мутахассис барои аз худ кардани сифатҳои шахсии муҳим, аз ҷумла, мустақилият, ташаббускорӣ, қобилияти қабули қарорҳои масъулиятнок, чандирии тафаккур, маҳорати доимо таълим гирифтан, азнавкунии донишҳо ва баланд бардоштани фарҳанги касбии худ мусоидат менамояд.

Малакаҳои касбӣ тариқи аз худ намудани салоҳиятҳои фароумумӣ ва заминавӣ ташаккул меёбанд. Салоҳиятҳои фароумумӣ муносибати инсонро ба иҷрои масъалаҳои касбӣ ташаккул медиҳанд, тарбияи чунин мутахассисро таъмин менамоянд, ки дар бозори меҳнати дохилӣ ва хориҷӣ талабот дорад.

Барномаи таълимии модулӣ барои муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ бо муҳлати таҳсили 1 сола дар доираи Лоиҳаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.

Барномаи таълимии модулии барои ҳар як касб таҳияшуда бештар ба таълими амалӣ нигаронида мешавад, ки чунин дониш, маҳорату малака ва муносибат, яъне салоҳияти хатмкунандагонро таъмин менамояд, ки дар бозори меҳнат рақобатпазиранд.

Зимни таълими модулӣ омӯзгор таълими назариявӣ ва амалиро яквақта дар замина (база)-и муассисаи таълимӣ ва ё истеҳсолот мегузаронад.

Инчунин, дар раванди таълим диққати махсус ба ташаккул додани малакаҳои бакортаъминкунӣ дода мешавад. Малакаҳои бакортаъминкунӣ ин ҳамон салоҳиятҳои калидӣ мебошанд, ки барои ҳар шахсе, ки ҳаёти худро ба нақша мегирад ва фаъолияти касбииояндаи худро фикр мекунад, зарур мебошад.

Ташаккулдиҳии худи малакаҳоро омӯзгор дар ҳар машғулият тибқи сатҳи тахассус, мақсад, вазифаҳои модул, натиҷаҳои он амалӣ менамояд. Машғулиятҳоро ба нақша гирифта, усулҳои интерактивиро истифода мебарад.

Барномаи таълимии модулии касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» мутобиқи принсипҳо ва талаботи методологияи ТАС дар асоси Стандарти салоҳиятҳои касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» таҳия гардидааст. Барнома мундариҷаи ҳар модулро муфассал мекушояд ва истифода бурдани усулҳои интерактивиро дар омӯзиш тавсия медиҳад. Раванди омӯзиш ҳама домана (спектр)-и воҳидҳои салоҳият, аз ҷумла, фароумумӣ (трансверсалӣ) ва малакаҳои бакортаъминкуниро дар бар мегирад.

Машғулияти амалӣ мутобиқи барномаи таълимӣ дар замина (база)-и муассисаи таълимӣ, дар устохонаи таълимии махсус таҷҳизонида бо назардошти таъмини шароити эргономикӣ гузаронида мешавад. Ғайр аз ин, раванди омӯзиши касбӣ гузаронидани таҷрибаомӯзии истеҳсолиро дар ташкилот, корхона ва муассисаҳо дар бар мегирад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ дар корхонаҳое мегузарад, ки таълимгирандагон зери роҳбарии челонгар-таъмирчии кузови автомобили таҷрибадор малакаҳои касбии дар раванди таълим гирифтаашонро такмил ва ташаккул медиҳанд.

Яке аз принсипҳои асосии методологияи ТАС – ин ҳамкории шарикии муассисаи таълимӣ бо корфармо маҳсуб меёбад. Муассисаи таълимӣ бо корфармо оид ба гузаштани таҷрибаомӯзии истеҳсолии таълимгирандагон, пеш аз анҷоми омӯзиш шартномаи тарафайн мебандад.

Барномаи таълимии мазкур дар ҳамаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ ва омӯзиш, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқи фаъолияти амалӣ кардани барномаҳои таълимиро доранд, истифода бурда мешавад.

Мафҳумҳо

Барномаи таълимии модулӣ дар асоси салоҳиятҳо – ҳуҷҷати дорои дониш, маҳорат, малака ва муносибатҳои асосие, ки бояд аз рӯйи ҳар воҳиди салоҳиятҳои модули дар алоҳидагӣ гирифта шуда, аз худ карда шаванд. Он иборат аст, аз номгӯйи элемент/меъёрҳои иҷрои воҳидҳои салоҳият, тавсияҳои соатҳо барои ҳар мавзӯъ.

Барномаи таълимии модулӣ дар асоси салоҳиятҳо - ҳуҷҷати ифодакунандаи муҳтаво ва меъёрҳои таълим, ки ба модулҳои (воҳидҳои пурра ва мустақили) таълимӣ тақсим карда шудааст, ки таълими ҳар як модул ташаккули як ё гуруҳи салоҳиятҳоро таъмин мекунад.

Баҳодиҳанда – мутахассис/коршиноси баландихтисоси махсус омодашудаи соҳа (бригадир/устои истеҳсолот, коргари таҷрибадор, омӯзгорони ТИКТО/коллеҷ, муассисаҳои олии таълимӣ), ки аз омӯзиш гузаштааст ва соҳиби сертификати мувофиқи «Баҳодиҳанда» мебошад.

Баҳодиҳӣ дар асоси салоҳият – ин раванди ҷамъоварии далелҳо ва дар асоси онҳо қабули қарор оид ба доштан ё надоштани салоҳиятҳои касбии дар

барномаи таълимӣ ё модулҳои алоҳидаи он муқарраргашта аз ҷониби таълимгиранда ё хатмкардаи барномаи таълимӣ.

Банақшагирии баҳодиҳӣ – раванде, ки қадамҳои ташкил намудани баҳодиҳиро барои шахсони ваколатдор, корфармоён, маъмурияти муассисаҳои таълимӣ, омӯзгорон, баҳодиҳандагон ва номзадҳои баҳогирандаро муайян мекунад.

Бастаи баҳодиҳӣ – маҷмӯи ҳуҷҷатҳои дарбаргирандаи предмети баҳогузорӣ, меъёрҳо ва далелҳои иҷро солоҳиятҳо, ҷои баргузории баҳодиҳӣ, усул ва воситаҳои интихобшудаи баҳодиҳӣ.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳое, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Воситаҳои баҳодиҳӣ – восита ва амалҳое, ки барои ҷамъоварӣ ва тафсир (интерпретатсия)-и далелҳои дороии салоҳиятҳои таълимгирандагон ҳангоми қабули қарорҳо аз ҷониби баҳодиҳандаҳо истифода мешаванд.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд, ки дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Корпажӯҳӣ (эргономика) – илм оид ба муҳайё кардани шароити мувофиқи меҳнат барои мусоидат дар афзоиши маҳсулнокии он, мувофиққунонии уҳдадориҳои мансабӣ, ҷойҳои корӣ, пуржа (предмет) ва объектҳои меҳнат, инчунин барномаҳои компютерӣ барои меҳнати нисбатан самаранок ва бехатари коргар бо назардошти хусусиятҳои ҷисмонӣ ва равонӣ.

Малака – қудрат ва тавоноӣ дар иҷрои коре, ки дар натиҷаи машқу тамрин ва гирифтани донишу таҷриба дар табиати инсон пайдо мешавад.

Маҳорат – фаъолияте, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва такрори бисёркарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натанҳо дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Модул – блоки анҷомдодашудаи ҳаҷми муайяни иттилооти таълимӣ барои иҷрои фаъолияти мушаххас зарур. Вобаста аз талабот ба омӯзиш модулҳои мушаххас таҳия мешаванд ва онҳо метавонанд, аз як то якчанд воҳидҳои салоҳиятҳоро дар бар гиранд.

Меъёр – нишона ё андозае, ки дар асоси он баҳодиҳӣ, муайянкунӣ ё таснифи чизе анҷом дода мешавад.

Салоҳиятнокӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмуи дониш, малака ва унсурҳои таҷрибаи фарҳангӣ, масъулият ва мустақилият мебошанд, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ бо истифода аз ин унсурҳо мавқеи худро озодона муайян кунад ва муносибати шахсро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ, заминавӣ ва малакаҳои бакортаъминкуниро дар бар мегиранд.

Салоҳиятҳои касбӣ – ин маҷмуи дониш, маҳорат ва малакаҳо, ки ба шахс иҷрои супоришҳо ва ҳалли вазифаҳои касбиро дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда имкон медиҳад. Салоҳияти касбӣ воҳидҳои салоҳияти касбӣ ва хусусиятиро дар бар мегирад.

Стандарти салоҳияти касб – ин ҳуҷҷатест, ки ҳадди ақали талаботи меъёриро ба салоҳияти барои касби мушаххас зарурӣ муайян мекунад ва талабот ба салоҳияти касбӣ ва умумифарҳангии шахсиро дар бар мегирад.

Тартибот (протседураҳо) – ин иттилоот ё дастурамале, ки ба номзад/баҳогиранда ва баҳодиҳанда барои баргузорӣ ва қайди баҳо муқаррар мешаванд.

Таснифоти миллии тахассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки чаҳорчӯбаҳоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллӣ эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии тахассусҳо дорои чаҳорчӯбаҳое мебошад, ки аз якчанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои тахассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин, додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Тахассус – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таълими истеҳсолӣ – як ҷузъ (компонент)-и асосии раванди таълим барои мустаҳкамкунии дониш, малака, маҳорат ва муносибат (салоҳият)-и таълимгирандагон дар устохона, озмоишгоҳ, машқгоҳ, хоҷагиҳои таълимӣ ва дигар сохторҳои муассисаи таълимӣ гузаронида мешавад.

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ – як ҷузъ (компонент)-и асосии раванди таълим барои мустаҳкамкунии дониш, малака, маҳорат ва муносибат (салоҳият)-и таълимгирандагон барои осонии баромадан ба бозори меҳнат. Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ дар истеҳсолоти мушаххас, дар шароити истеҳсолоти амалкунанда гузаронида мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки он ба чӣ тавр дар ҷои корӣ шахс корро иҷро карда метавонад, такя мекунад.

Таълими амалӣ – ин ҷузъ (компонент)-и раванди педагогӣ дар замина (база)-и устохонаҳои таълимии муассисаҳои таълимии ибтидоии ташаккулдиҳандаи салоҳиятҳои таҷрибавӣ ва касбӣ.

Усулҳои баҳодиҳӣ – усулҳои истифодашавандаи ҷамъоварии далелҳо барои баҳодиҳии салоҳиятҳои таълимгирандагон/номзадҳо, аз ҷумла, раъйпурсӣ, тестгузаронӣ, мусоҳиба бо таълимгирандагон, мушоҳидаи мустақим, тақризи ҷониби сеюм.

Тавзеҳоти умумии касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил»

Челонгар-таъмирчии кузови автомобил - автомобилро баъди дучор гардидан ба садама ба ҳолати аввалааш табдил медиҳад.

Таъмири кузови автомобил бе мубоҳиса раванди технологии кори мураккаб, меҳнатталаб ба ҳисоб меравад. Намуди берунаи автомобил аз сифати корҳои иҷрогардида вобастагӣ дорад.

Ҳамчунин челонгар-таъмирчии кузови автомобил бояд бо мизоҷон равобити фаъол дошта бошад. Аз ин лиҳоз ба челонгар-таъмирчии кузови автомобил малакаҳои муошират, ки тавассути онҳо вай ба мизоҷ сабабҳои носозиҳоро фаҳмонда тавонад, баъдан барои бартарафкунии носозиҳо кадом усулҳо бояд истифода карда шаванд ва умуман барои фаҳмондан ба мизоҷ, ки вай маблағҳои худро барои чӣ сарф мекунад, зарур мебошанд.

Челонгар-таъмирчии кузови автомобил бояд эҷодкор бошад, донишҳои махсуси техникии алоқаманд бо баҳисобгирии сарфаи маводро дошта бошад. Барои вай айнан муайян кардани ҳамаи нуқсонҳои намоён дар кузови автомобил то ранг кардани он, зарур мебошад.

Челонгар-таъмирчии кузови автомобил иҷро мекунанд:

- коркарди челонгарии ҷузъҳо бо истифодаи абзорҳо, асбобҳои челонгарӣ ва ченкуни - назоратӣ;
- рост (дуруст) кардани қисмҳои рӯйбаст ва ҷузъҳои кузови автомобилҳои боркаш, мошинҳои сабукрав бо ёрии асбоби росткунӣ;
- бартараф кардани каҷиҳои дутарафа дар кузов, ҳангоми барқароркунии шаклҳои ҳандасӣ (геометрический) ва андозаҳои вай;
- омода кардани ҷузъ ва қисматҳои кузови автомобилҳои сабукрав барои гудохтан;
- тоза кардани ҷойҳои лаҳим (кафшершудаи) дарун ва гудохтаи кузов;
- таъмири қисматҳои ҷузъҳои зарардидаи кузов ва ё ивази онҳо бо истифодабарии қисматҳои ниҳодашаванда аз варақаи филизӣ бо ба онҳо додани шакли барқароршуда.
- ба қисмҳо ҷудо кардани кузови автомобил пеш аз корҳои ҳамворкунӣ ва рангкунӣ;
- росткунӣ, ҳамворкунии кузови зарардида;
- иваз кардани қисмҳои зарардида, авфзудан ва рост кардан;
- ғурагач кардан, таҳрангкунӣ, пардоздиҳӣ ва пӯшиш бо лок;
- ҳимоя аз зангзанӣ ва гравия;
- пардоздиҳӣ.

Ҳангоми кор челонгар-таъмирчии кузови автомобил дар ҷои кори худ шахсони бегонаро роҳ надиҳад, дар раванди таъмири кузови автомобил онро беназорат нагузорад. Вайронкунии ин қоидаҳо ба фалокатҳои ҷиддӣ оварда мерасонад ва барои ин чораҷӯиҳои қатъӣ таъин карда мешавад.

Захираҳо:

<table>
<tr>
<td>

Таҷҳизот/дастгоҳи зарурӣ

- Компрессор
- Мошини суфтакунӣ
- Рангпошдиҳандаҳо (пуливизаторҳо)
- Болгарка
- Таҷҳизот барои муайянкунии ғавсии ранг
- Таҷҳизот барои муайянкунии ғавсии ғурагаҷ
- Домкрат (борбардор)

Асбобу анҷом

- Манганаи гидравликӣ ва механикӣ
- Калиди ошиқ -машуқ
- Калидҳои печмӯҳрагии бозшаванда
- Калидҳои салибшакл
- Калидҳои андохташаванда
- Калидҳои шашрӯя ва исканҷадор
- Мурвату печмӯҳраҳо
- Белча (шпател)
- Печмеххҳои худбӯр
- Паном
- Спотер
- Исканҷа
- Болғаҳо
- Фонус/чароғак
- Мисрон

Маводи сарфшаванда

- Лифи зирфӯн (дастмолкад) мочалка
- Маводи таҳрангкунӣ
- Резинкаҳои ҳамворкунанда
- Лесаи ҳамворкунанда
- Регҳои сунбодаи гуногунандоза (наждак)
- Гаҷи автомобилӣ
- Локҳо
- Рангҳо
- Зарф барои ҷамъкунии партовҳо

</td>
<td>

Маводи таълимӣ

- Стандарти салоҳиятҳои касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил»
- Барномаи таълимии модулӣ
- Коркарди методии машғулият, нақшаҳо ва воситаҳои баҳодиҳӣ, тавсияҳои методӣ вобаста ба касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил»
- Китобҳои дарсӣ оид ба таъмири кузови автомобил
- Воситаҳои айёнии таълимӣ (маводи видеоӣ, рӯнамоиҳо)
- Маводи зарурии дафтардорӣ (канселярӣ)
- Дастури таълимӣ барои методистҳо ва омӯзгорони низоми ТИКТО ҶТ «Усулҳои ҳамгироии (интерактивии) таълим»

Таҷҳизоти таълимӣ

- Компютер
- Принтер
- Проектор
- Тахтаи электронӣ/экран
- Лавҳаҳо (стендҳо) оид ба қисмҳои муҳаррики автомобил

Воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ

- Пойафзоли махсус
- Либоси махсус
- Дастпӯшҳо

</td>
</tr>
</table>

Талабот ба тахассуси омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС доштан;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро доро будан;
- на кам аз 3 соли таҷрибаи корӣ доштан;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим будан;
- паст набудани сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 4-и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарсдиҳӣ дар муассисаи таълимии ТИКТО;
- аз муоинаи тиббӣ гузаштан.

Талабот ба таълимгирандагон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил» - ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро азхуд кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- маҳорати ба таври шифоҳӣ ва хаттӣ муошират кардан;
- пешниҳод кардани ҳуҷҷатҳо мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ;
- гузаштан аз муоинаи тиббӣ.

Малакаҳои бакортаъминкунии касби «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон

Малакаҳои бакортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муошírате, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳоро байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	-шунидан ва дарк кардан; -бурро ва кушоду равшан баён намудан; -меҳрубон будан; -суботкор будан; -мубодилаи иттилоот кардан; -бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кории самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	-дар дастаҳои синну соли гуногун, новобаста аз ҷинс, нажод ва мансубияти динӣ кор кардан; -мустақилона ва ба сифати аъзои даста кор кардан; -дақиқӣ; -масъулнокӣ; -меҳнатдӯстӣ; -сарфакорӣ; -донистани Кодекси меҳнат.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	-зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва бартараф кардани мушкилот; -дурандешӣ; -бовиҷдонӣ; -маҳорати расонидани ёрии аввалия.
Ташаббус ва уҳдаборӣ, ки барои бадастоварии	-мутобиқшавӣ ба вазъиятҳои нав; -муайян кардани имкониятҳои барои дигарон ғайричашмдошт;

натиҷаҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд	-татбиқ кардани ғояҳо ба амал; -иштирок дар раванди ташаккулёбии пайваста; -омодагӣ ба навоварҳо; -зиракӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	-мақсадгузории мушаххас ва натиҷаҳои кор; -банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо, аз ҷумла идоракунии вақт; -муайян ва ҷобаҷокунии афзалиятҳо; -ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; -бодиққатӣ; -муташаккилӣ; -қоидаҳои тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	-мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; -боварӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; -устувории ахлоқӣ; -масъулиятнокӣ -риояи одоб (этика) ва зебошиносӣ (эстетика).
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	-эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; -омода будан ба сарфи вақт ва саъю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; -хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва бидуни он; -самимият барои ғояҳо ва усулҳои нави идоракунии худомӯзӣ; -дастгирии ҳамкорон ва барқарор кардани робитаҳо; -истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор)
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	-донистани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; -хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; -мавҷудияти тавоноии ҷисмонии мувофиқ.

Руйхати адабиётҳо

1. Карл Дамшен. «Ремонт автомобильных кузовов». Серия «Автомеханик». Сокр. пер. с нем. В.С. Турова под ред. А.Ф. Синельникова. - М.: ООО «Книжное издательство «За рулём», 2007. - 240 с.: ил.
2. Гордиенко В.Н. Ремонт кузовов отечественных легковых автомобилей. М.: АТЛАС-ПРЕСС, 2006 – 256 с.: ил.
3. Вишневецкий Ю.Т. Кузовные работы: Учебное пособие. – М.: Дашков и Ко, 2006. – 304 с.
4. Автомобильные кузова. Руководство по ремонту. Л. Портер. – СПб.: Алфамер Паблишинг, 2007. – 288 с.
5. Гордиенко, В.Н. Ремонт кузовов отечественных легковых автомобилей / В.Н. Гордиенко. – М.: АТЛАС-ПРЕСС, 2006. – 256 с. - ил.
6. И.С. Туревский «Техническое обслуживание и ремонт автомобильного транспорта» Введение в специальность: Учеб. пособие. – М.: «Форум»: ИНФРА-М, 2006. – 192 с.: ил.
7. История транспорта. М: Махаон, 2007 г. - 127 с.
8. Калинчев, Э.Л. Выбор пластмасс для изготовления и эксплуатации изделий: справочник / Э.Л. Калинчев, М.Б. Саковцев. - Л.: Химия, 1987. – 416 с.
9. Катаев, В.М. Справочник по пластическим массам / В.М. Катаев, В.А. Попов, Б.И. Сажин. – М: Химия, 1975. – 558с.
10. Косилова, А.Г. Справочник технолога машиностроителя / А.Г. Косилова, Р.К. Мещериков. – 4-е издание. Т. 1. – М: Машиностроение, 1986. – 496с.
11. Мельников В.Д. Технология машиностроения. Мельников В.Д.- М: Машиностроение, 1977-372с.
12. Мельников, И.В. Автомобиль: покраска и защита от коррозии / И.В. Мельников. – Ростов на Дону: Феникс, 2007. – 287 с. – ил.
13. Осепчугов В.В., Фрумкин А.К. Автомобиль: Анализ конструкций, элементы расчёта: Учебник для студентов вузов. М.: Машиностроение, 1989. – 358 с.
14. Официальный сайт ОАО «АвтоВАЗ». Ресурс доступа: www.avto-vaz.ru.
15. Синельников А.Ф., Синельников Р.А. Автохимия. Краткий справочник. – М.: ООО «Книжное издательство «За рулем», 2005. – 152 с.
16. Филатов В.И. Пластмассы в приборах и механизмах. В.И. Филатов. - Л.: Машиностроение, Ленингр. отделение, 1983. - 270с.